

Published on www.bilvavi.net

[Home](#) > ספר נפש החיים 004 שער א פרק ד צורת בית המקדש

ספר נפש החיים 004 שער א פרק ד צורת בית המקדש

עולמות עליונים

וזאת תורת האדם כל איש ישראל אל יאמר בלבו ח"ו. כי מה אני ומה כחי לפעול במעשי השפלים שום ענין בעול'

זה מה שדיברנו בארוכה בהתחלה שההכרה שאני מבין שיש לי צורת אדם וכל העולמות כולם בצורת אדם וכל פעולה שאני פועל בכל אחד מאברי היא פועלת בהקבלה שלה בכל עולם ועולם לצורת אדם שלי, א"כ כל פעולה שאני פועל אני מבין את ערכה.

אמנם יבין וידע ויקבע במחשבות לבו. שכל פרטי מעשיו ודבוריו ומחשבותיו כל עת ורגע. לא אתאבדו ח"ו. ומה רבו מעשיו ומאד גדלו ורמו. שכל א' עולה כפי שרשה לפעול פעולתה בגבהי מרומים בעולמות וצחצחות האורות העליונים.

ננסה קצת להסביר את הדברים שיהיו קרובים אלינו, מה כוונת הדבר המושג 'עולמות עליונים'? מישהו ראה את זה פעם? כולנו! במעמד הר סיני, פרש את כל הרקיעים והראה להם שאין עוד מלבדו (כלומר שאני מכיר שכל המציאות כולה היא לבושו, בלשון פשוטה, ודאי שיש עוד הגדרות עמוקות), כלומר היה זמן שכולנו ראינו את העולמות העליונים אבל עבר מאז הרבה זמן ואפילו מהפעם האחרונה שכל אחד מאיתנו מעת ירידתו לעולם בא מלאך וסתר.

במשל גשמי למשל שאנחנו מתיחסים ללשון המשנה "הבית והעליה" קומה ראשונה וקומה שניה, לשון חז"ל הידוע במסכת סוכה "ראיתי בני עליה והן מועטים" מה כוונת הדבר "בני עליה"? (כל דבר גרוע ביחס לדבר אחר הוא מעולה, אמת זה הגדרה אחת) שהוא דר למעלה זה לשון הבעש"ט הקדוש, לשון הגמ' במסכת שבת "היה דר בעליה", עניינו בעצם שהוא נמצא למעלה, כשאנחנו מדברים אז על עולמות עליונים, איפה בן עליה גר? למעלה, ואיפה הוא נמצא עכשיו? למטה. כשאנחנו בפשטות מגדירים את הדבר עולמות עליונים איפה הם? שם. אבל כשחז"ל באים ומגדירים לנו יש אחד שנקרא בן עליה והוא גר לעלה ובגופו הוא נמצא למטה ובתפיסתו הפנימית בלשון אחרת (לשון חז"ל) נשמתו, למעלה, אז עכשיו אותו אדם שנמצא למעלה, הוא יודע מה זה עולמות עליונים? ודאי שכן אז האם אפשר לו כאן לאדם בעולם הזה לחיות ולהכיר מה זה עולמות עליונים? כן.

בואו ננסה לקרב את הדברים עד כמה שניתן אלינו. כל ספר נפה"ח בעיקר בתחילתו איפה הוא עוסק? בעולם כאן או בעולמות עליונים? אז כאשר האדם על דרך כלל פותח ספר כמו הנפה"ח שהוא רואה שהוא עוסק בעולמות העליונים אז איפה הוא נמצא? למטה, מה לי לעסוק עכשיו בעולמות עליונים, כשנגיע לשם נעסוק בזה. מה עכשיו כל העסק בעולמות עליונים, זה הרי כשטבע האדם תופס את הדברים שמה שנגדיר תפיסה של גוף והוא קורא דברים שעוסקים בעולמות העליונים ודאי שאם תשאל אותו האם אתה מאמין? הוא יגיד אמת לאמיתה אבל מה עכשיו כל זה כאן, אני הרי חי למטה, לא

חי למעלה! כשאדם תופס את המושג עולמות עליונים במובן הפשוט באמת כך הוא מגדיר את הדברים. אבל בואו נגדיר ראשית כל את הדברים בתוך קומת נפש האדם.

לשון חז"ל כידוע מאוד, קומת נפש האדם בנויה, יש ראש יש גוף יש רגליים, בלשון אחרת מחלקים את זה חז"ל- מל"ך, כלומר **מח לב כבד**, זה צורת אדם, שלושת הכוחות השורשיים שבאדם, בתוך האדם עצמו האם הוא יכול להרגיש לפעמים הוא דר יותר למטה לפעמים הוא דר יותר למעלה, ודאי, יכול להיות שבשעה שאוכל הוא מרגיש את התשוקה של 'בטן רשעים תחסר', כאשר הוא זוכה קצת ולבו נטהר אז הוא מרגיש עכשיו את חיות הלב, כאשר הוא זוכה ועמל בתורה במוחין דקדושה אז הוא מרגיש את חיות המח, ואם תשאל אותו רגע אם הוא רוצה לאכול אולי אם הוא זוכה הוא יענה לך לא כ"כ, למה? כי עכשיו הוא נמצא במח, כל אחד מאיתנו ברמה מסוימת יכול להכיר שיש זמנים שבהם הוא נמצא בכבד, יש זמנים שהוא נמצא בלב ויש זמנים שהוא נמצא במח, כל אחד לפי ערכו ומהותו, אבל יש לכל אחד את הזמנים האלה. כלומר אדם מכיר אפשרויות לחיות במקומות אחרים.

מה כוונת הדבר "לדור בעולמות עליונים"? ראשית הבנה ברורה. הגדרת הדבר הוא שהאדם נמצא בעולם שבשעה שהוא נמצא שם לדידו אין חומריות, לדידו עכשיו אין חומריות. האדם מורכב מגוף ונשמה, מאיפה הגוף בא? ויצר את האדם עפר מן האדמה, מאיפה הנשמה באה? חלק אלוה ממעל, לשון אחרת היא בת השמיים, היא מן העליונים, כלשון חז"ל, חז"ל הרי אומרים שכל יום הקב"ה ברא יום אחד ברא דברים של מטה ויום אחד ברא דברים של מעלה. יום א' נבראו שמיים וארץ- שייכים גם למעלה וגם למטה, יום שני בורא את מעלה, שלישי- מטה, רביעי- מעלה, חמישי- מטה, שישי מה עשה? חציו מן העליונים וחציו מן התחתונים, נשמה מהיכן? מהשמיים וגוף מן הארץ. אז כשאנו באים להגדיר את האדם, שהאדם חי בתפיסה שנקראת עליונים, בלשון יותר ברורה מה הכוונה שהוא חי בעולמות עליונים? מאיפה לי יש כח לחיות בעולמות עליונים, מכח הגוף או מכח הנשמה, רק מכח הנשמה. הגוף כל מציאותו מן התחתונים מן הארץ, הנשמה מהשמיים, אם יש לאדם רגע אחד בחיים, של "פשוט גופך מעל נשמתך" שהוא חי באמת את הנשמה ולא חי באותו רגע את הגוף, הוא ישיג מיד מה זה עולמות עליונים, כי הנשמה מכירה את העליונים והסיבה שאדם לא מכיר את העליונים היא כי הוא חי תמיד בתוך נשמה שמולבשת בגוף ולא נותן לנשמה להתגלות. אילו יצויר (זה לא רק אילו, אלא זה יצויר, זה ברור שזה יצויר), שהאדם לרגע התנתק ממציות גופו ויכיר רק את נשמתו אז הוא יכיר מה זה עולמות עליונים, ובלשון הכי פשוטה עד כמה שניתן לומר זה עולמות שכל עניינם זה רוחניות וגילוי מציאות ה', אבל כאשר האדם נמצא בתוך החומר אז הוא מתייחס לעצמו, אני כאן הנשמה משם ועכשיו אני פועל שם, כאשר האדם פועל בכזו צורה יש שני הגדרות שאנחנו יכולים לראות כשאדם מנסה להתעסק בדברים פנימיים, איך הוא מכוון את מציאותו. יש בן אדם שבשעה שמתעסק בדברים מרוממים אז הוא מביע את הדברים שזה למעלה, ויש אדם שבשעה שמתעסק בדברים מרוממים הוא מביע שזה בפנים, ההבדל הוא שהאדם חי ככה אז בעצם אני כאן והכל שם, למעלה, מלאכים פורחים באוויר. אבל כאשר האדם חי בפנים אז ודאי שהעליונות נמצאת, "ושכנתי בתוכם" בתוך ליבו שכל אחד ואחד, כאן נמצאים העולמות העליונים.

הלב- בבואה של העולמות העליונים

דבר שצריך להבין יסודי לכל הבנת הספר, לא מדובר כאן מה קורה שם, ודאי שזה קורה גם שם, לא באנו להפקיע שאם זה קיים כאן זה לא קיים שם, אבל כשמדברים על המושג שנקרא עולמות עליונים אנחנו לא עוסקים במושג שרק גדולי הצדיקים ראייתם הדקה ראו מה קורה למעלה, א"כ שהם ילמדו את הספר, כשעוסקים כאן בעולמות עליונים מדברים על המהלכים הפנימיים שמתגלים בתוך ליבו ומוחו של האדם. לא מדובר כאן רק על מה נמצא למעלה שם, ודאי שכאשר הנשמה תצא מן הגוף ביום פקודתו היא באמת תעלה לשם ואז היא תהיה שם אה"נ אבל לא בזה עסקינן כאן, כל עסקנו הם אותם חלקים שמתגלים בלב, לכן הארכנו כל הזמן בהתחלה שיהיה ברור, כל העולם כולו צורת אדם, ואיפה מתגלה השראת השכינה? בצורת אדם. ואיפה זה מתגלה בכללות העולם? ביהמ"ק, וכשחז"ל הדרשה הידועה כמו שהזכרנו לעיל, אנחנו מעמידים שכמו שהשכינה שורה בביהמ"ק כך היא שורה אצל כל לב של אדם טהור אז הם מעמידים לנו שאצל כל לב של אדם טהור שם זה נקרא עולמות עליונים, ודאי שהלב הוא דבר חומרי שנמצא כאן בעולם, אבל יכול להתגלות בו מה שנמצא למעלה, וכאשר האדם חי עם פנימיות ללב על זה נאמר ראיתי בני עליה והם מועיטים, כי הם חיים עם עומק ללבם ועם עומק מחשבתם בתורה, והם מנותקים ברמה מסוימת מגופם אלא שלפי הצורך הם חוזרים גם לענייני הגוף, אבל כאשר הם חיי זה במעמקי הלב ובמעמקי המשבות, יש להם ידיים ורגליים והם מקיימים מצוות אבל עיקר חיותם היא במעמקי הלב ובמעמקי המחשה, מי שיגיע לאותו מקום שחיי במעמקי הלב ובמעמקי המחשה הוא לא יתייחס לעולמות עליונים שם אלא גם כאן. זה בעצם כל סוד מפתח העבודה הפנימית, כאשר האדם לומד את ספר נפה"ח והוא לא עובד עם עצמו אז לדידו הספר עוסק שם, נו זה דבר נפלא מקיימים בזה מצוות ת"ת יכול להיות שזה גם מוסיף רוממות לאדם ופתיחה של מוחין רחבים יותר, אין צל של ספק, אבל למעשה נו מה עושים עם הספר? לא זה נותן גדלות הדעת, זה גם דבר נפלא אבל למעשה למי שחי שעולמות עליונים זה שם אי אפשר לו לעבוד עם הספר. שאני יגיע לשם יבקש שישימו בקברו את הספר. הרי הוא לא נמצא שם אלא כאן, כאשר האדם עמל עם עצמו, והוא עמל עם עצמו לזכך את מחשבותיו ולבבו, אז דבריו של נפה"ח

מדברים כאן ועכשיו בליבו ובמחוחו, שם הוא מכיר שכל מציאות הבריאה היא צורת אדם, שם הוא מכיר שכל מציאות צורת אדם היא כלי לגילוי, וזה מתגלה אצלו ב"ושכנתי בתוכם" בתוך מחשבת כל אחד ואחד במח ובלב שם השראת השכינה נמצאת וכאשר הדברים האלה נגלים וקיימים אצל האדם, אז כל פעולה שהוא פועל הוא מרגיש, הוא מרגיש את טהרת הלב, ואז הוא מרגיש שזה פעל בעולמות העליונים של עצמו וא"כ זה פעל בעולמות העליונים כולם, אבל אדם שלא חי עם לבבו אז מעשיו הם כמעט מעשה קוף בעלמא והוא מאמין שהכל פועל שם, זה לא פועל לא כאן וכעמט ולא שם, כמו שאמרנו זה בונה כ=קומות אבל הכל חשוך ואין אור.

כאשר האדם פועל את פעולותיו עם לבבו, תורה עם לב ומח מצוות עם לב ומח תפילה עם לב ומח, וכן השאר, אז אחר המעשים נמשכים הלבבות האם הוא באמת מרגיש שהלב שלו נטהר מכח המעשים? כן אז האם הוא גילה בעולמות עליונים כתנו עוז לאלוקים? כמו שזה פעל אצלו בלב הפרטי זה פועל גם בכללות כל העולמות כולם, הלב הפרטי של האדם הוא בבואה של העולמות העליונים, אצל הגויים שלא פועלים בעולמות העליונים אז אומר הפסוק מה שהגמ' מביאה בנדרים כל הגויים נקראים ערלי לב הם לא פועלים לא בלב של עצמם וממילא גם לא פועל למעלה, אבל כאשר האדם פועל מתוך הלב, מה שרבותינו אמרו אחר המעשים נמשכים הלבבות במאמר מוסגר מה שנוגע השתא לענייננו, מתי אחר המעשים נמשכים הלבבות הנ"מ שהמעשה בא מהלב, פוק חזי כמה בני אדם עושים והלבבות שלהם לא נמשכים אחר המעשים, כי זה לא יצא מהלב, רק אם זה יצא מהלב ועשיתי מעשה אז המעשה חוזר ללב ומאיר בו יותר אבל המעשה צריך לצאת מהלב שלו, ואז האדם מרגיש שזה פועל בעולמות העליונים שלו ואיך הוא מרגיש את זה? האם הושכנתי בתוכם האם השראת שכינה אצל גדולה יותר, כן אז הוא פעל אצל עצמו ולמעלה, אם לא אז הוא לא פעל אצל עצמו וכמעט לא למעלה.

דע מה למעלה- ממך

הגהה: וקרוב לשמוע שגם זה בכלל כוונתם ז"ל באבות דע מה למעלה ממך. ר"ל עם כי אינך רואה בעיניך הענינים הנוראים הנעשים ממעשיך. אבל תדע נאמנה. כי כל מה שנעשה למעלה בעולמות העליונים גבוהי גבוהים. הכל ממך הוא על פי מעשיך לאן נוטים. על פיהם יצאו ויבואו:

נו אז אדם יחיה מאה שנה שכל מה שאני פועל זה פועל למעלה, ומתי תראה מה שזה פעל? אחרי גמר ימך, זו ההבנה הפשוטה של הנפה"ח אם קוראים אותו בשטחיות, אבל ההבנה העמוקה- דע מה למעלה, אם אתה רוצה לדעת מה למעלה? אז תסתכל ממך, תסתכל מה שקורא איתך, זה לא רק מה למעלה זה נפעל ממך, אלא אם אתה רוצה לדעת מה קורה למעלה ממעשיך, תבדוק בדיוק מה קורה עם הלב של עצמך, זה נקרא ממך, איך אתה תדע מה למעלה? ממך אתה יכול לדעת, מה שקורה לעמלה אם אצלך הלב כבר עשרים שנה נשאר כמעט אותו דבר ולמדת עוד אלפיים דפי גמרא והתפללת עוד עשרת אלפים תפילות והכל לא ישתנה אז גם למעלה כמעט לא התשנה כלון, ומה יקרה כשתבוא למעלה? אז יראו לך בדיוק שמה שהיה למטה זה מה שהיה למעלה, "ואנן היכי קיימינן?" אומרת הגמ' בבא בתרא כי היכי דקיימינן הכא קיימינן התם, מה שפעלנו שם זה צמה שיש כאן ברור כי הת"ח חי עם לב, וכשהוא חי עם לב באמת אז מה שנפעל אצלו בלב במשך התקופה אז הוא גם יודע שזה פועל למעלה, ודאי שיש עולמות למעלה ודאי שכל מה שאדם עושה פועל למעלה, הכל נפעל ממך, אבל איך אתה תדע מה למעלה? מחכה לאלהי הנביא? לצדיק שיש לו ראייה שיגיד לו מה צריך לתקן? דע מה למעלה- ממך! מכח המציאות של עצמך אתה יכול לדעת מה השכל שלך לעת"ל, כתוב בדברי רבותינו אדם רוצה לדעת מה השכר שלו לעתיד לבוא שיבדוק איפה הלב שללו היום, כל מה שיש למעלה את יכול לדעת כמעט לחלוטן ממה שיש למטה.

ובאמת כי האיש החכם ויבן את זאת לאמיתו. לבו יחיל בקרבו בחיל ורעדה. בשומו על לבו על מעשיו אשר לא טובים ח"ו עד היכן המה מגיעים לקלקל ולהרוס בחטא קל חס ושלו. הרבה יותר ממה שהחריב נ"נ וטיטוס.

כאשר האדם פועל מעשים הוא צריך להבין שהם פועלים בשני קומות, הם פועלים אצלו והם פועלים למעלה. יד בן אדם שכולו לא חי את עצמו אז כל מעשה ומעשה שהוא עושה מה הוא חושב? זה פועל למעלה לטוב זה פועל למעלה לרע, בסוף הוא הופך להיות אדם שכולו חי בדמיונות הרי הוא לא חי את מה שהוא עושה והוא כל הזמן חושב איפה זה פועל במה שהוא לא רואה, מה קורה כשאר האדם כל הזמן עסוק בפעולות שהוא לא רואה? זה ניתוק גמור ממציאות חיי עצמו, כאשר האדם חי את עצמו והוא גם מכיר שעצמו זה גילוי למה שקורה למעלה אז הוא מכיר את החיים האמיתיים.

כי הלא נ"נ וטיטוס לא עשו במעשיהם שום קלקול כלל למעלה כי לא להם חלק ושורש בעולמות העליונים שיהו יכולים לנגוע שם כלל במעשיהם. רק שבחטאינו נתמעט ותש כביכול כח גבורה של מעלה.

מה שקדושתו ית' לא מתגלה אצלנו זה נקרא תש כח גבורה של מעלה. את מקדש ה' טימאו כביכול המקדש העליון, מי טימא את המקדש העליון? עמ"י. ואיפה זה התגלה לפני החורבן? בלב שלהם, עוד לפני שנחרב הבית יכלו לדעת שהבית עומד להיחרב, חוץ ממה שהיו נבאות כי הלב היה אטום.

את מקדש ה' טמאו כביכול המקדש העליון. ועי"כ היה להם כח לנ"נ וטיטוס להחריב המקדש של מטה המכוון נגד המקדש של מעלה. כמו שארז"ל (איכה רבתי) קמחא טחינא טחינת. הרי כי עונותינו החריבו נוה מעלה עולמות עליונים הקדושים. והמה החריבו רק נוה מטה. וזהו שהתפלל דוד המע"ה 'יודע כמביא למעלה בסבך עץ קרדומות'. ביקש שיחשב לו כאלו למעלה בשמי מרומים הרס. אבל באמת לא נגעו שם מעשיו כלל כנ"ל:

הרי שיש כאן בקשה של דוד המלך, אה"נ שזה הגיע בבחירת בני"י להיות מושפע מטומאתם, אבל אילו נבוכדנאצר וטיטוס לא היו בעולם אז לא היתה כזאת קליפה ואז בני ישראל לא היו מטמאים את ליבותם ואז נ"נ וטיטוס לא היו יכולים להחריב.

עבודת האדם להבין שכל פעולה פועלת בעולמות העליונים היא להבין שכל פעולה יכולה לזכך את לבבו, וכל מעשה ומעשה שאנחנו עושים הכח לעשות אותו הוא בעל הכוחות כולם מהעליונים, אנחנו עושים אותו בתחתונים ע"מ לפעול בעליונים. בלשון ברורה ופשוטה שהמעשה יצא מהלב ממקום הכוחות כוללם מהשראת השכינה יפעל לטהר את הלב ועי"כ השראת השכינה תלך ותגדל כל מעשינו יכולים להחריב ולבנות להאיר ולהחשיך את הלב ואת העולמות העליונים, ועי"כ הרשעים גם יכולים להחריב למטה.

גם על זאת יחרד לב האדם מעם הקדש שהוא כולל בתבניתו כל הכחות והעולמות כולם כמו שיתבאר אי"ה להלן בפ"ו ובשער ב' פ"ה. שהן המה הקדש והמקדש העליון. והלב של האדם אמצעיתא דגופא הוא כללית הכל נגד הבית ק"ק אמצע הישוב אבן שתיה. כולל כל שרשי מקור הקדושו' כמוהו ורמזוהו ז"ל במשנה פ' תפלת השחר יכוין את לבו כנגד בית קה"ק.

אז בפשטות לשון המשנה, אני נמצא כאן ומכוון את עצמי לבית קה"ק, יש כאן אתערותא דליבא בלי נפק"מ. אבל באמת זה כשאני מכוון את ליבי לבית קה"ק אני מגלה בתוך ליבי את עומק הלב שהוא בעצם מקביל לבית קה"ק, כאשר האדם מגלה את ליבו באמת אז מתגלה אצלו בקומת הנפש בית קה"ק, כמו שבכניסה נכנסים למקדש נכנסים לעזרה נכנסים לבית קודי הקודשים, כך האדם נכנס בתוך עצמו בפנימיות לבבו, מי שנכנס באמת בתוך עצמו לפנימיות הלב שלו מרגיש כולו קודש, אבל בשביל זה צריך שהאדם יתנתק מן החולין ומכל הטומאות כולם, טמא שנכנס לביהמ"ק חייב כרת, בכדי להיכנס לפנימיות הלב מריך שהאדם יעבור תהליך של הזדככות וטהרה של הפשטה מן החומר, ואז יוכל להכנס לתוך לבבו, אה"נ שאין לנו ביהמ"ק אבל לא נחרב לגמרי, הוא מתגלה בכל דור ודור בכל אדם ואדם.

לתפוס את הדברים כהלכות דיעות ולא כהתעוררות

על דרך כלל שבני אדם קוראים את הדברים האלה הם חושבים שזה תורת הרמז זה רמזים, יש לב באדם ויש בית קה"ק וזה רומז לאותו דבר. צריך להבין שזה לא נכון אלא מדובר כאן בתפיסה מוחשית ברורה מציאותית לא פחותה מהמציאות שלכל אחד ברור שהוא עכשיו יושב כאן בחדר, אם תופסים את הדבר בלשון של רמז אז בעצם אני נמצא כאן ויש לי איזה התעוררות בנפש שאני מרגיש קצת הארה וקדושה (כל אחד בלשונו שהוא יגדיר) של קדושת המקדש אבל בעצם אני נמצא כאן למטה במקום השפל שבו אני מונח וקצת מעורר את ליבי להרגיש מכח המחשבה מכח הדימיון מכח ההתבוננות להרגיש קצת

קדושת ביהמ"ק. אבל הבנת הדברים לאמיתם היא שונה בתכלית, כשאנחנו תופסים מקום בפועל זה ברור לנו שזה מקום ממשי, כשאנחנו תופסים מקום בנפש אנחנו לא תופסים כממשי אלא כאיזשהו הרגשה, אז גם כאשר הוא מרגיש קדושה אין לו הו"א שהוא יכול להרגיש שהוא נמצא בבית קוה"ק, כשאנחנו מדברים על הלב לשון הפסוק "ובדעת חדרים ימלאו", מדובר כאן על חדרי הלב, כלומר יש בלב חדרים ואפשר ליכנס לתוכם, מי שלא מכיר את הלב שלו אז הוא מכיר אותו קצת רק מהתאווה ומהכעס ולפעמים קצת גם מהקדושה בהתעוררות אז הפועל היוצא של הדברים לדידו בלב אין שום חדרים אלא זה דבר סתום שלפעמים מתפרץ ומתעורר קצת, זה צורת היחס שהוא תופס את הלב של עצמו, אז גם כאשר יש לו התעוררות של קדושה הוא לעולם לא נכנס לתוך הלב, ידועים דברי הרבי מקוצק "והיו הדברים האלה על לבבך" שכשהלב יפתח הם יוכלו ליכנס לתוך הלב, על דרך כלל אצל אדם שלא עמל לטהר ולזכר את לבבו אז כל ההרגשות שנמצאות בו הם על הלב ולא בתוך הלב אז הוא סבור אפילו שללב אין פנימיות והכל נמצא רק על הלב, התפיסה של החיים היא שמצד כך כל מה שאני מרגיש בלב זה לא מציאות גמורה זה רק נמצא הרגשות על הלב פעם כעס פעם תאוה ופעם גם הרהור תשובה, אבל כשנפתח לאדם הלב הוא מגלה שיש בו חדרים לפנים מחדרים וכמו שבגשמיות ממשיה אני נכנס לחדר כך האדם יכול ליכנס לתוך חדרי לבבו.

כל זמן שהדברים יתפסו בלשון של רמז ומשל ולא בלשון של נמשל בנפש אז האדם עדיין מתייחס ללב כהרגשות פורחות באוויר ולעולם הוא לא יוכל לתפוס את בית קוה"ק שבתוך הלב, אם כך הוא מתייחס ללב של עצמו אבל כשאדם תופס ומבין "טהר ליבנו לעובדך באמת" וכשהלב טהור הוא נפתח והאדם מגלה מקום כניסה חדש והעומק של המקום הכי פנימי שם נקרא בית קוה"ק, כשהאדם נמצא בתוך פנימיות הלב של עצמו התפיסה החושית שלו שם היא לא פחותה מתפיסה חושית של אדם שנמצא בחדר ליד שולחן ומרגיש את מציאותו במקום הזה, כמובן שהנ"מ שללבו נפתח, לכן צריך להבין שכל דברי הנפה"ח זה לא רמזים בשום פנים ואופן, ודאי שזה גם רמז אבל אין עיקר דבריו לרמוז לאדם אלא העיקר להעמיד לאדם כמציאות ממשיה, משל למה"ד אדם נכנס לבית שיש בו חדרים ארוכות וכיסאות ומסתכל ואומר איזה רמז של בית נפלא, אומרים לו זה לא רמז זה בית ממש, דברי הנפה"ח באים לצייר עולם מוחשי, כשאנחנו קראנו על דרך כלל את המשנה בברכות יכוון ליבו כנגד קוה"ק אז יש אנשים שמתמשים עם כח שנקרא דמיונות מדמיינים לעצמם שעולים בהר הבית ונכנסים ודאי שיש בזה גם נקודת מעלה סוף סוף הדמיון משרה בו איזה רומ קדושה אבל כשהאדם נכנס לתהליך של חיים שכולו דמיון ספק אם אחרי התפילה הוא יצא מהדמיון ויחזור למציאות, מה כוונת הדבר יכוון ליבו כנגד בית קוה"ק, תגיע למקום בלב שעליו נאמר ושכנתי בתוך כל אחד ואחד, כוונת הלב כנגד בית קוה"ק היא מה שהאדם נעשה בעצם בליבו מקום להשראת שהכינה. מלבד הבנת הדבר כפשוטו שבית קוה"ק זה מקום, הרי אין עיקרו קדושת המקום לעצמו אלא מכח מי ששורה בו, ליבו של האדם הוא כלי מקביל ממש להשראת שהכינה בבית קוה"ק, אלא שיש הבדל יסודי בין לב האדם לבית קוה"ק, בית קוה"ק שם שורה האור של כל הכנסת ישראל אך בלב האדם שורה רק מה ששייך לחלקו זה אותו אור זה אותו שכינה אבל היא מאירה בליבו את מה ששייך לליבו לעומ"ז בבית קוה"ק שהכינה מאירה את כל מה שייך לכלל העולמות כולם, אבל אותה השראה שנמצאת שם זה בדיוק אותה השראה שנמאת בלב האדם, כשהאדם מרגיש את אותה הכרה את אותה גילוי שכינה אז בעצם לבבו נעשה בית קוה"ק, בלשון עמוקה וברורה מאותו כח שנברא בית קוה"ק נברא לב האדם, זה לא דמיון בעלמא, מאותו כח שנברא בית קוה"ק נברא לבבו של האדם מאותו כח ששורה שכינה בבית קוה"ק שורה שכינה בלב האדם.

הדברים האלה כאשר הם נקלטים בנפש האדם הם צריכים להפוך את לבבו מאוד. אם תופסים את הדברים על דרך רמז זה יוצר מעט התעוררות וכדרכה של התעוררות לאחר זמן היא פגה ועוברת, ספר נפש החיים הוא לא ספר של התעוררות אלא ספר שנקרא בלשון הרמב"ם 'הלכות דעות' בן אדם כאשר הוא לומד הלכות דעות בצורה האמיתית אז הוא מבין את מהלך הדברים ועי"כ הוא משנה את דעותיו, משנה את תסתכלותו לפי מה שהוא למד, כאשר נקלטת בליבו תפיסת הספר נפש החיים אז בעצם הוא מסתכל על כל מציאות עצמו ככלי שמקביל למקדש שלם, אם זה ההסתכלות של האדם על עצמו אז כל מציאות חיו משתנה! (אחד מהנוסחאות היותר מוכרות בדורנו "אנחנו דור שפל" "דרא בתראה" "נשמות נמוכות" כל אחד יכול להוסיף על זה עוד כמה הגדרות מאותו סגנון, מי שכך מסתכל על עצמו אז כשהוא קם בבוקר הוא מנסה לחזק את עצמו בדברי רבותינו שבדור שפל אפילו כל מעשה קטן שהאדם עושה זה דבר מאוד גדול וחשוב בשמיים, ודאי שכל הדברים האלו אמת אבל עם איזה תחושה הוא חי עם עצמו, של קטנות או של גדלות? קטנות נוראית! היא מאוד מסוכנת לנפש כי כשהאדם מתייחס אל עצמו כקטן אז כל מעשה שהוא עושה הרי הוא לא יותר גדול ממי שעשה אותו, וכל תפית הנפש שלי היא תפיסה של קטנות, אם זה היחס לעצמי אז כל פעולותי נובעים ממקום בנפש של קטנות, אז גם המעשים הגדולים ביותר שאעשה הם נפעלים ממקום נמוך בנפש כי כך אני מתייחס לעצמי. בתורת סלבוטקה מי שקצת מכיר את הסבא מסלבוטקה היסוד הידוע ביותר שעליו הוא בנה את כל מהלך דבריו 'גדלות האדם' להחיות רוח שפלים ורוח נדכאים, זה מה שהוא קיבל מר' ישראל מסלנט, מכח להגיע להכרה שנקראת 'גדלות האדם', מה זה 'גדלות האדם'? מכח מה אני כ"כ גדול? יש בני אדם שהרי הגדלות הזאת מביאה אותם דווקא למקום ההפוך שנקרא גאווה, מי שלא לומד ספר נפה"ח בעיון או ספרים שמקבילים של אותו יסוד, מאיפה הוא יקבל תפיסה שנקראת גדלות האדם, הרי אני מכיר את מדרגתי ושפלותי ועוונותי אז מה אני אחשוב על גדלות הרי אני יודע מי אני? רק אדם שמדומיין לגמרי לכאורה יכול לחשוב על גדלות

האדם אבל כל אדם שמכיר את נגעי לבבו אז הוא רחוק מאוד מאוד מהתפיסה שנקראת גדלות האדם, כל נפה"ח בא לכאורה לבנות תפיסה של גדלות האדם והשורש של תפיסה זאת היא: נבראת בצלם אלוקים! צלם אלוקים הכי קטן שיש הוא ללא דבר קטן הוא דבר גדול עצום ונורא, בתוכה יש מקביל ממש לכל ביהמ"ק, בתוכך יש מקביל ממש לבית קה"ק לא רמז אלא בזעיר אנפין אבל זה קיים בנפש לגמרי, אם אדם כך תופס את המציאות של עצמו הוא יכול לתפוס את עצמו כברייה שפלה וקטנה? ודאי שיש מדרגות בנשמות ויש את המדרגות של האבות הקדושים, שבעה רועים, הנביאים וכן ע"ז הדרך, וזה לא אנחנו. אבל גם אני שחי בדרא בתראה השפל שבשפלים אני נבראתי בצלם אלוהים, וכשאתי תופס כך אז כל מציאותי הוא גילוי אלוקות אז איך אני יכול להתייחס אל עצמי בשפלות?

יש מחלוקת ידועה הרי, הח"ח כידוע כתב, האם מותר לדבר על עצמו לשה"ר או לא. מה הסברא הפשוטה אומרת? למה לא? אני מוחל לעצמי. אבל התשובה האמיתית "אתה צלם אלוקים, אתה יכול לדבר על הצלם אלוקים לשה"ר?".

התפיסה הזו כאשר האדם תופס כך את מציאות עצמו, כל הוויית חייו מקבלת שינוי! צריך להבין את הדברים בהלכות דעות! לא כהתעוררות שך ידיעה. משל למה"ד ילד בגיל 12 וחצי חושב שהוא בן 12 וחצי יום אחד מתברר שהיתה טעות בשנת הלידה והוא נולד שנה קוודם, אז הוא קם בבוקר ואומרים שמע אתה כבר חצי שנה לא הנחת תפילין! אתה גדול! פתאום האדם תופס את עצמו "זה אני?!?" "הייתי בטוח שאני קטן", עצם התפיסה מיד כשאומרים לא "אתה לא בן 12 וחצי אתה בן 13 וחצי" התפיסה הזו יוצרת בנפש זעזוע, עוד לפני שהוא בא להניח תפילין, עצם הידיעה הופכת את מציאות האדם, לא עסקין באדם שאינו מתבונן וחושב, אלא באדם שבאמת קולט את המושג של צלם אלוקים, הידיעה עצמה מהפכת את לבבו ממילא נקוודת השאיפה שלט מתחילה ממקום הרבה יותר גבוה. ממילא ההתנהגות שלו הרבה יותר גבוהה כל מציאותו היא אחרת. הלכות דעות כלומר איך אני תופס את הדבר איך אני מייחס את הדבר לעצמי.

**ובזוהר שלח קס"א סוף ע"א ת"ח כד ברא קב"ה ב"נ בעלמא אתקין לי'
כגוונא עלאה יקירא ויהב לי' חילי' ותוקפי' באמצעיתא דגופא דתמן שרי'
לבא כו'. כג"ד אתקין קוב"ה עלמא ועביד ליה חד גופא כו' ולבא שארי
באמצעיתא כו' דהוא תוקפא דכלא וכלא ביה תליין כו'. וההיכל לבית קה"ק
דתמן שכינה וכפורת וכרובים וארון והכא הוא לבא דכל ארעא ועלמא
ומהכא אתזנו כו' ע"ש באורך.**

כמו שהקב"ה ברא את בית קה"ק הוא ברא לכך במקביל מקום שנקרא לב.

ראשית יצה"ר - תפיסת אדם עצמו כבהמה

**א"כ בעת אשר יתור האדם לחשוב בלבבו מחשבה אשר לא טהורה בניאוף
ר"ל. הרי הוא מכניס זונה סמל הקנאה בבית קה"ק העליון נורא בעולמות
העליונים הקדושים ח"ו. ומגביר ר"ל כחות הטומאה והס"א בבית קה"ק
העליון. הרבה יותר ויותר ממה שנגרם התגברות כח הטומאה ע"י טיטוס
בהציעו זונה בבית ק"ה"ק במקדש מטה.**

הרי אם מישהו היה מציע לנו להכניס טומאה בבית קה"ק היה עולה על הדעת של מישהו לעשות את זה? לא, אז למה בלב של האדם אצל רוב רובם של בני האדם כן עולה בלב להכניס לשם טומאה? כי הוא לא תופס שהלב הוא בית קה"ק, אם הוא תופס שהמציאות שלו היא צלם אלוקים וכולה מקבילה לביהמ"ק וליבו מקביל לבית קה"ק אז כמו שהוא היה נזהר בקדושת המקדש "ומקדשי תיראו" אותו דבר הוא היה נזהר על קדושת עצמו, אז למה ברוב הפעמים האדם לא זנהר על קדושת עצמו, ודאי שהלשון החיצונית והיא אמיתית, יש יצה"ר, אמת. אבל מאיפה היצה"ר מתחיל? לא מנקודת ההרהור שיש כח לאדם להרהר בעבירה אלא הוא מתחיל בזה שההוא לא נותן לו לתפוס שמציאותו היא צלם אלוקים כי אם הוא היה תופס שהוא צלם אלוקים אז הוא היה תופס שכל מציאותו היא בית קה"ק ואז לא היה מהרהר, אז יצה"ר אין ראשיתו בתחילת ההרהור של העבירה אלא בזה שהאם מעיקרא לא תופס שכל מציאותו היא צלם אלוקים, למה בן אדם מסוגל לבזות מישהו? כי הוא לא תופס שהוא צלם אלוקים, איך בן אדם מסוגל לזלזל בעצמו כי הוא לא תופס שהוא צלם אלוקים

על זה נאמר "נמשלו כבהמות נדמו" בלשון הכי ברורה ופשוטה האדם מתייחס לעצמו כמו בהמה, כך הוא תופס את עצמו, ודאי שאם תשאל אותו בפה אם הוא בהמה אז הוא יזעק ויגיד שלא. אבל כך הוא תופס את עצמו בנפש, מה ההבדל בין בהמה לבע"ח? במה יש לה חיים, היא יכולה לחשוב (עובדה שהיא נזהרת לא ליפול לנהר), לבהמה יש יצה"ר (מפורש בסוף ברכות, היא יכולה להזיק) אבל אין לה צלם אלוקים. גם באדם נאמר נפש חיה וגם בבהמה נאמר נפש חיה ביום חמישי למעשה בראשית.

לאדם יש צלם אלוקים ממילא יש לו בחירה אמתית ושלמה, כתוב ברבינו האריז"ל גם לבע"ח יש קרוב לבחירה, אבל לא בחירה גמורה. האדם יש לו צלם אלוקים. אז אם כל היותי נבדל מהבהמה זה בזה שיש לי צלם אלוקים, כמובן שלכן אני חייב במצוות ולכן קיבלנו תורה, ולכן ולכן כל מדרגתי, אבל מאיפה מתחיל נקודת השורש? שאני צלם אלוקים. אז איך יכול להיות שהיחס הזה שעליו בנוי הכל כמעט נשכח מהלבבות לגמרי.

ננסה קצת להבין את הדברים באופן פשוט למעשה. יום אחד אדם קם בבוקר והוא רוצה להתחזק ללמוד יותר תורה. הוא קם בבוקר ורוצה להתחזק להתפלל אז הוא מתחילט לרבל על עצמו קבלה אני אלתפלל ואלמד יותר טוב, נו קבלה טובה. אבל אם הוא יגלה את סיבת הת"ת והתפילה את קומת הנפש שלו אז יש ללקבלה על מה לחול לא רק כגדרי התעוררות אלא כדגרי דיע שיש לה קיום, אם הוא יקבל על עצמו חמש דקות ביום להתבונן שהוא צלם אלוקים ולכן הוא מתחזק כל הקבלה שלו יש לה שורש אמיתי אבל כאשר הוא מנסה לרבל את הדברים רק את הענף האחרון של המעשה אין להם על מה שיסמוכו. ככל שהאדם חי את מעמקי נשפו שהוא צלם אלוקים כך כל מדרגתו משתנית! דאי ששם לא נגמרה העבודה שם היא מתחילה אבל היא בנויה על עומק ההכרה שאני חי בפועל צלם אלוקים ממילא כל הכח שלשהמר מעבירות בונה אותו הנפה"ח? יש יראת העונש ויש יראת הרוממות. הנפה"ח מעמיד יראת הרוממות אמצעית שזה לזכור מי אני ומה אני, יש לי רוממות מהמדרגה של עצמי שאני לא אחטא.

וכן כל חטא ועון אשר כל איש ישראל מכניס בלבו ח"ו אש זרה. בכעס או שארי תאוות רעות ר"ל: הלא הוא ממש כענין הכתוב (ישעיה סד) בית קדשנו ותפארתנו אשר וגו' היה לשריפת אש. הרחמן ית"ש יצילנו. וז"ש השם ליחזקאל (מג) את מקום כסאי גו' אשר אשכן שם בתוך בני ישראל לעולם ולא יטמאו עוד בית ישראל שם קדשי גו' בזנותם גו'. עתה ירחקו את זנותם גו' ושכנתי בתוכם לעולם:

הרי שמה שמתבאר כאן בדברי הנפה"ח זו עיצה הן לצד החיובי והן לצד השלילי. הן לצד החיובי שמכח כך האדם מתרומם בתורה ובמצוות בתפילה ובחסד כי הוא מגיע ממקום של גדלות לא קטנות. והן הצד שע"כ יותר קל להתרחק מהעבירה. נקודת הניסיון שלו מתחילה ממקום הרבה יותר גבוה. אם הוא מכיר את עצמו כגדול, לא גדול מצד ה'אני' הפרטי אלא מצד עצם היצירה שהבורא ית' ברא אותי בצלם אלוקים כל תפיסת החיות מקבלת שינוי. מי שינסה את זה למעשה לקחת כמה דקות ביום של התבוננות. אבל ביישוב הדעת ובהעמקה וכשהוא קם בבוקר הוא מזכיר לעצמו את אותה ידיעה והוא הולך עם אותה ידיעה הוא יראה שנקודת הניסיון שלו הן לטוב והן לרע השתנתה ככל שהדברים האלו יכנסו ללבבו מדרגתו משנה בשורש.

האדם העולם וביהמ"ק - צורה אחת

הגהה: כי המשכן והמקדש היו כוללים כל הכחות והעולמות וכל הסדרי קדושות כולם. כל בתיו וגנזכיו עליותיו וחדריו וכל כלי הקדש. כולם היו בדוגמ' עליונה צלם דמות תבנית העולמות הקדושים וסדרי פרקי המרכבה. המה יסד דוד ושמואל הרואה. הכל מיד ה' עליהם השכיל כל מלאכות התבנית. ואמרו ז"ל בפ' איזהו מקומן (נד:) מ"ד כו' וכי מה ענין נויות אצל

רמה אלא שהיו יושבין ברמה ועוסקין בנויו של עולם כו'. ז"ש בתנחומא ר"פ פקודי שהוא שקול נגד בריאת העולם. ומונה שם כסדרן כלל הענייני' שהיו בבריאה שהמה היו ג"כ במשכן. ולכן אמר הכתוב בבצלאל ואמלא אותו רוח אלקים בחכמה ובתבונה ובדע' כי באלו הג' דברים נבראו העולמות כמ"ש (משלי ג') ה' בחכמה יסד ארץ כונן שמים בתבונה וגו' וע' זוהר פקודי רכ"א א' ושם רל"א ב' ובז"ח תרומה ל"ה ע"ג ע"ש באורך. ולכן אמרו ז"ל (ברכות נ"ה א') יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ.

נקודת היסוד שהוא מביא זה שמציאות ביהמ"ק כל עניינה מקבילה למציאות העולם, א"כ שלושה הם שדומים להדדי, האדם העולם וביהמ"ק. לכן אומרים רבותינו שצדיקים יש בהם קדושת א"י אפי' הם גרים בחו"ל כי מצד מדרגת הנפש שלהם הם מקבילים למקום שנקרא א"י. וכן על זה הדרך רבות מאוד.

כמוכן, שכאשר האדם שומע את הדברים הם נעשים אצלו כדבר החדש, אבל כאשר האדם מרחיב יותר את ההתבוננות שלו הוא צריך לקבל יותר שורש של תפיסה. נסביר, הקב"ה ברא את העולם כמו שכתוב בפסוק "כולם בחכמה עשית". כאשר האדם רגיל להתסכל על מציאות הברואים שהקב"ה ברא הוא רגיל לראות אותם או להסתכל שיש בהם חכמה? טבע האדם על דרך כלל כשהוא רגיל להסתכל על דברים הוא רואה נוי יופי חשיבות, אבל באופן טבעי אינו רואה בכל דבר את נקודת החכמה. ככל שהאדם יותר לומד תורה אז הוא קונה יותר תפיסה של הסתכלות של חכמה, אבל עדיין יכול להיות שבשעה שהוא מסתכל על הכוכבים הוא לא יראה חכמה אלא דבר מאיר, אם זה צורת ההסתכלות של האדם אז ברגע שבאים להגדיר לו שיש אדם ויש עולם ויש מקדש וכולם דומים להדדי, נו יסוד אבל זה קשה להיכנס בנפש, אבל כשבן אדם תופס שכל הבריאה כולה נבראה בחכמה אותה סדר של חכמה בנה את העלם את האדם והמשכן אז הוא תופס את שורש הדברים איך הם בנויים. כשאומרים לאדם שהעולם והאדם והמשכן הם באותו סדר, אז הוא מסתכל בעיניים, האדם דומה לעולם? לא נראה, העולם דומה למשכן? לא נראה. אז אנחנו מאמינים בדברי חז"ל ודאי שגם זה לאו מילתא זותרתא היא, אבל צריך להבין את שורש התפיסה, כשמדברים שסדר הדברים הוא אותו דבר, כשאני תופס שכל הבריאה כולה נבראה בחכמה כלומר זה לא שנברא מליארד דברים וכל אחד נברא בחכמה, אלא יש כאן תהליך אחד שלם, סדר, מהלך שהוא תבנית כל היצירה כולה, עם אותה תבנית בראו את העולם את האדם ואת המקדש. עוד פעם, אם האדם מסתכל במבט של פרטים, כולם בחכמה עשית, אז הבריאה נבראה מליארד ויותר ממליארדי פרטים נבראו בחכמה, אבל לא זה התפיסה האמיתית. חכמה עניינה סדר, הדוגמא הכי בורה ופשוטה לכולם, ששת ימים עשה ה' את השמיים ואת הארץ. יש סדר מה נברא אחרי מה? או שבמקרה דברים נבראו ביום ראשון במקרה ביום שני וכו'? יש סדר, כשאני רואה עכשיו את הרקיעים ברור שיש סדר, אותו סדר נברא האדם אותו סדר העולם ואתו סדר המקדש. אם אני תופס שהכל בנוי במערכות של סדר וחכמה. אז היחס שלי משתנה לגמרי.

דוגמא נוספת, יש לכל אחד מאיתנו יד, איך כל אחד מסתכל על היד שלו? יש אחד שרואה שם את ה"לא תגנוב", יש אחד שמסתכל כבשר ודם. מה זה יד בעצם? אם אדם מסתכל בעין של חכמה, יד זה גילוי של חלקי חכמה? מה היא מגלה? יד זה גילוי. יש ה' זה ברור לנו שזה לא יד בפועל אלא זה גילוי של הנהגת ה' עכשיו אני בא להתייחס ליד שלי אז מה היא? חלק מאותו חכמה שכמו שאני מבין שיד ה' זהה גילוי מסויים אז מה זה היד שלי, גילוי של חכמה ג"כ, רק ודאי שזה לא נתגלה ביד בשר ודם, אלא כולו גילוי של חכמה, לעומת זאת היד שלי מתגלה בה החכמה בבשר ודם. אבל איך אני מתייחס אליה כיד שלי או כיד לעצמה? אם אני מתייחס אליה כיד לעצמה אז אני לא אמצא לה מקביל לא מקביל בעולם לא מקביל בהנהגת ה' ולא מקביל במקדש, אבל כשאני תופס שכולי נראתי, אשר יצר את האדם בחכמה הוא נברא בצלם אלוקים אז מה זה כל מציאות גופי וק"ו רוחי ונשמתי אבל אפילו גופי נברא בחכמה, אז היד שלי היא גילוי של חכמה וכן הרגל וק"ו שגם המח והלב, אם כך האדם מסתכל על עצמו אז הוא קולט מבט של צלם אלוקים על עצמו, כך הוא משייך את עצמו לבורא, כך הוא משייך את עצמו לעולם וכך הוא משייך את עצמו למשכן, איך אדם יכול להסתכל על עצמו שהוא קטן ושפל? אם הוא היה קולט שכל צורת החכמה מתגלה בו, הוא נברא בחכמה וכל המבנה שלו חכמה איך הוא יכול לומר שהוא דבר שפל? יכול להיות שהוא עשה עבירות חמורות והוא צריך לעשות עליהם תשובה מיד, אה"נ אבל כשהוא עשה עבירות חמורות אז אין לו יותר יד רגל ואזניים? אז איך האדם מסתכל על זה? לבהמה גם יש אזניים ורגליים אז גם לי יש מאי נפק"מ ואם עשו עכשיו בובת שלג אז גם לה יש. אם זה היחס שהאדם מסתכל על החיים וכך הוא מסתכל על עצמו אז באמת נאמר עליו כפשוטו "נמשל כבהמות נדמו", כך בהמה מסתכלת על אזניים אבל אדם, אם יש וישמע ה' אז אזניים זה לא רק חומר ב"ו אלא זה דבר שיש בו כח עליון, האם גם כך אני מסתכל על האזניים שלי? ודאי שאני זה לא הקב"ה וזה ברור אבל כמו שהוא שומע רוחני גם האזניים שלי הם כלי רוחני? התלבש בכלי גשמי של ב"ו אבל אני מסתכל על זה ככח עליון וכן על הידיים והרגליים.

יש משפט חמור של הבריסק רב. שהיה לפני יום כיפור של אחד האנשים שבלשון המעטה הרב מבריסק לא ממש אחז מהם, אחרי שנגמרה הלוויה, זה היה ערב יו"כ ט' בתשרי אז הרב מבריסק אמר על אחד הקרובים אליו, נולד טיפש חי טיפש ומת טיפש, אז שאלו אותו "ערב יום כיפור אין מה לדבר?" אז דבר ראשון הוא אמר לו שמה שמדברים בערב יו"כ צריך לדבר כל השנה ומה שאסור עיו"כ אסור כל השנה, דבר שני הוא אמר לו, הפוך עכשיו הוא עולה לשמיים ודנים אותו, אם ידונו אותו באמת לפי מה שהוא עשה ודאי מאה אחוז גהינם, אני חיפשתי איך אפשר ללמד עליו זכות, מטיפש לא תובעים כלום. אדם יכול לחיות כאן שבעים שנה כמו טיפש, לא מדובר כאן על טיפש כפשוטו שקיבל עשרים ואבע בחשבון אלא תפיסת חיים של טיפש, אם יש לי ידיים אז אני עושה איתם מעשים אם יש רליים אז אני הולך אם יש לי לשון אז אני מדבר, זה נקרא תפיסת של טיפש. תפיסה של חכם- יש לי ידיים זה גילוי של צלם אלוקים, רגליים זה גילוי של צלם אלוקים. כך הוא מסתכל על החיים! הוא רואה מציאות של אדם שהקב"ה ברא גם אם הוא לא משיג את כל פנימיות החכמה ואף אדם הרי לא משיג את זה "ארוכה מארץ מידה ורחבה מיני ים", אבל דבר אחד ברור אני לא ברור ודם כפשוטו אני צלם אלוקים.

ולכן האדם מעם הקדש שכולל ג"כ כל סדרי בראשית וסדרי המרכבה כלל הבריאת כולה. הוא ג"כ דוגמת ותבנית המשכן והמקדש וכל כליו. מכון בסדר התקשרות פרקי אבריו וגידיו וכל כחותיו.

לא חלק, "כל כחותיו", כל מה שיש בביהמ"ק יש באדם, מעבר למה שיש בביהמ"ק אין באדם, אין במקדש מה שאין באדם ואין באדם מה שאין במקדש, יש הקבלה מוחלטת! [מה ששלמה המלך הוסיף זה לא הוספה כפשוטו, זה אותה צורה רק שהתרחבה, בשביל זה צריך להיות חכם כשלמה כדי להבין מה התרחב, אבל הוא מתרחב רק לפי צורת הצלם הראשון].

וכן מחלק בזוהר כלל תבנית המשכן וכליו. שהמה רמוזים כולם באדם אחד באחד יגשו כסדר: לזאת הרי כי ודאי עיקר ענין הקדש והמקדש ושריית שכינתו ית' הוא האדם שאם יתקדש עצמו כראוי בקיום המצות כולן שהם תלויין ג"כ בשורשן העליון בפרקי אברי השיעור קומה כביכול של כלל כל העולמות כולם. (וע' זוהר תרומה קס"ב ב' ואת המשכן תעשה גו'. הא הכא רזא דיחודא כו' עש"ה) אז הוא עצמו המקדש ממש ובתוכו ה' ית"ש. כמ"ש (ירמה ז') היכל ה' היכל ה' המה. וכמאמרם ז"ל. ושכנתי בתוכם בתוכו לא נאמר אלא בתוכם כו' וזה שארז"ל (כתובות ה.) גדולים מעשי צדיקים יותר ממעשה שמים וארץ דאלו במעשה שמים וארץ כתיב אף ידי יסדה ארץ וימיני טפחה שמים. ואלו במעשה צדיקים כתיב מקדש אדני כוננו ידך. פתחו במעשי צדיקים וסיימו ראייתם ממקדש.

אז פשוטו כמו שרש"י אומר על המקום הוא מפני שהצדיקים הם אלה שבנו את ביהמ"ק. אבל מסביר הנפה"ח-

כי כן באמת שהצדיקים ע"י מעשיהם הרצויים לפניו יתברך. הן הם מקדש ה' ממש.

על דרך הגמרא הידועה בסוף מכות, "כמה טפשי אינשי דקיימי מקמי ספר תורה ולא קמו מפני גברא רבא", על אותו דוגמא זה כשאנחנו מתייחסים לגברא רבא מול המקדש יש מעין אותה הבחנה. ביהמ"ק זה השראת השכינה במקום, צדיק- זה השראת השכינה בדבר חי, זה המציאות שנקראת שכינה.

כשנפה"ח חוזר על עצמו עוד פעם ועוד פעם שהוא עצמו המקדש ממש, הן הן מקדש ה' ממש, ככל שה'ממש' הזה יהיה יותר ברור בנפש כך מדרגת האדם תשתנה, וככל שה'ממש' הזה יהיה פחות ברור בנפש, וזה יהיה רמזים ורעיונות נפלאים אז המציאות של השינוי תחול פחות.

וי"ל עד"ז הכתוב ועשו לי מקדש גו' ככל אשר אני מראה אותך וגו' וכן תעשו ורז"ל דרשו (סנהדרין מ"ו) וכן תעשו לדורות.

כלומר שכל אחד ואחד עושה את עצמו למקדש-

ולדרכינו י"ל ג"כ שר"ל אל תחשבו שתכלית כוונתי הוא עשיית המקדש החיצוני.

הנפה"ח מגדיר את זה כאן בלשון חמורה מאוד, כל בית המקדש הוא מגדיר אותו "מקדש חיצוני",

אלא תדעו שכל תכלית רצוני בתבנית המשכן וכל כליו. רק לרמז לכם שממנו תראו וכן תעשו אתם את עצמיכם שתהיו אתם במעשיכם הרצויים כתבנית המשכן וכליו. כולם קדושים ראויים ומוכנים להשרות שכינתי בתוכם ממש. זהו ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם דייקא שככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן וגו'. תכלית כוונתי שכן תעשו את עצמיכם.

הנה"ח כותב כאן דברים שאילו לא כתבם לא היינו אומרים אבל אחרי שכתבם הרי הוא אמרם. אם היו שואלים אותנו בפשטות, יש מקדש ויש אדם והאדם הוא דמות המקדש אזי העיקר ומי הטפל? מי רומז למי? היינו אומרים שהאדם רומז למקדש, המקדש וודאי הוא העיקר והאדם הוא הטפל והוא רומז למקדש, אבל נפה"ח כותב הפוך! המקדש הוא רמז לאדם, הדברים מבהילים! במילים ברורות אומר הנפנ"ח מה יותר חמור (אני לא מדבר עכשיו לדינא, אלא כתפיסה), להכניס מחשבה רעה ללב או להכניס בפועל דבר מאוס לבית קוה"ק? ודאי שמחשבה רעה ללב. [כשאומרים עיקר וטפל, ודאי שצריך את הטפל, צריך שהגילוי יהיה בכל העולמות כולם, תכלית הבריאה שהבורא יתגלה בכל, בדומם בצומח בחי במדבר ולא רק באדם]. הדברים שכתובים כאן בנפה"ח הם דברים יסודיים מאוד וחמורים מאוד בלשונו, שכל תכלית רצונו בכל המקדש וכליו רק לרמז לכם שממנו תראו וכן תעשו. כשבן אדם בוכה (כל אחד לפי ערכו) שהקב"ה יבנה את ביהמ"ק, אנחנו מתפללים על זה כמה וכמה פעמים ביום, ובן אדם מבקש שיזכה שהלב שלו יהיה טהור, איפה הוא תופס את העיקר ואיפה את הטפל? עולם הפוך ראיתי, האמת לאמיתה היא שכל השראת השכינה שמתגלה בביהמ"ק זה מכח שה' שורה בלבבות, ביהמ"ק נחרב כשה' נסתלק מהלבבות אז השראת השכינה נסתלקה מהמקום שה' בחר, ביהמ"ק תלוי בבני אדם ולא הפוך, ודאי שכשהשכינה שורה בביהמ"ק אז הוא מכפר על בני האדם.

הדברים כאן מעמידים בעצם את המרכז של החיים איפה הוא עומד, בן אדם יכול לתת שני מליון דולר בשביל לבנות בית כנסת מפואר אבל אם יציעו לו לעזור למישהו שיהיה פנוי יותר לבבו לטהר אותו ללמוד בשקט הוא יגיד שזה לא שווה שתי מליון דולר. כל התפיסה הפוכה. נקודת המרכז היא גילו אור התורה בנפשות בני האדם.

וכן אמר הוא ית"ש לשלמה אתר גמר בנין המקדש (מלכים א ל) הבית הזה אשר אתה בונה הוא רק את תלך בחקתי גו' ושכנתי בתוך עמי ישראל דיקא. לזאת כשקלקלו פנימיות המקדש שבתוכם. אז לא הועיל המקדש החיצוני ונהרסו יסודותיו ר"ל. וזה שאמר השם ליחזקאל (מג) הגד את בית ישראל את הבית ויכלמו מעונותיהם גו'. ואת נכלמו מכל אשר עשו צורת הבית ותכונתו ומוצאיו ומובאיו וכל צורותיו ואת כל חקותיו וכל צורותיו וכל תורתיו. הודע אותם וכתוב לעיניהם וישמרו את כל צורתו ואת כל חקותיו ועשו אותם. והוא מבואר. וכתרגומו ואם יתכנעון מכל דעברו במחזיהון צורת

ביתא וטיקוסי' כו':

הרי שכל בנין הבית תלוי בלבבות, כשאנחנו מייחלים לבנין הבית, מתפללים שלוש תפילות ביום, לא פחות מכך ויתר על כן צריך שתהיה תפילת האדם שליבו יתהפך ויבנה מחדש, שליבו יתהרהר וכח שהשי"ת ישרה בתוכי אז אני אזכה לבנין ביהמ"ק יחד עם כל הכנס"י. ניתן את הדוגמא החדה ביותר שישינה, מגיע היום שבו אנחנו אבלים על ביהמ"ק, ט' באב, על מה האדם אבל בט' באב? אז הוא מחפש מדרשים, ברוך ה' כבר הוציאו ספרים שלמים, קינות מפורשים שבסוף יש ליקוטים, ספרים שהם בעצמם ליקוטים מדברי חז"ל, שע"י שהאדם קורא אותם הוא מתעורר לדעת את חסרון ביהמ"ק, אבל האם כאשר מגיע ט' באב הוא מתעורר לדעת את חסרון סיבת שורש ההארה של ביהמ"ק כי אין לו השראת שכינה בתוכו? על זה הוא אבל או על התוצאה של המקדש שחרב? כשמגיע ט' באב אז על מה עיקר האבלות? על שהשי"ת לא גלוי בלבבות ולכן גם מהקדש חרב, ודאי שהאדם צריך גם להתאבל על זה שהמקדש חרב בפועל ממש, זה ברור! אבל אי אפשר להתאבל רק על הענף בלי השורש, ומדוע על דרך כלל אבלים על הענף בלי השורש, כי לא תופסים שהענף הוא ענף אלא שהוא השורש, תופסים שהמציאות של מקום שנקרא בית המקדש היא עיקר המכוון של תכלית הבריאה, ולא תופסים ש"לב טהור ברא לי אלוהים" זה תכלית הבריאה כולה, כשהתפיסה בנפש היא מבוררת, כשהחיים בנפש מבוררים, אז התפילה מחד והכאב מאידך הוא על חסרון הארת השי"ת בלבבות, אם אנחנו היינו רואים בן אדם יוצא מדרכו לתרבות רעה היינו עצובים, אם היינו עומדים בזמן חורבן ביהמ"ק ורואים אותו אז היינו עצובים גם כן, ממה יותר? ממה שבני אדם עזבו את דרכם הטובה והלכו רח"ל לדרך בורות נשברים או שביהמ"ק חרב? ממה האדם יותר עצוב? אם היה חורבן לפני שבעים שנה שחלק גדול מהכנסת ישראל עזבו את דרכי התורה ויש חורבן היום אחד של יישוב שעוקרים אותו, איפה אנשים פתאום יותר עצובים? עקרו יישוב בארץ ישראל, ח"ו ודאי שלעקור יישוב בארץ ישראל זה גם דבר שלילי, אבל כשכל יום נשרפים נפשות, זה כואב יותר או כואב פחות? ודאי שגם קדושת המקום הוא דבר חשוב ועצום ונרא, אבל היא תלויה בלבבות ובעיקר קדושת המקום היא רק בעיקר קדושת הלבבות ותכלית קדושת המקום היא תכלית קדושת הלבבות, יש בני אדם שכשמגיע ט' באב הם שואלים איך אפשר להצטער על מה שהיה לפני אלפיים שנה? נו אז הם אומרים דברי חז"ל שכל שלא נבנה ביהמ"ק בימיו כאילו נחרב בימיו, השאלה היא כ"כ מעוות מעיקרה, חסר לך איפה לראות שביהמ"ק חרב? פוק חזי ותסתכל בלבבות ותראה איפה הדור נמצא, זה חורבן ביהמ"ק! בני אדם לא מבינים איך אפשר לבכות על מה שביהמ"ק לא קיים, מי שבוכה רק על מה שביהמ"ק לא קיים הרבה יותר קשה לו לבכות, אבל מי שתופס את מציאות הבריאה שכל הארת ביהמ"ק היא מכח הארת הלבבות וכשהוא רואה את מצב הדור כואב לו הלב, אז הוא מתחיל לבכות, אם התפיסה תשתנה, אם ההלכות דיעות ישתנו אם המציאות הפנימית תשתנה שהאדם יתפוס שכל מציאות החיים זה השראת השכינה אבל אין עיקרה בבית המקדש אלא עיקרה בלבבות ומכוחה בביהמ"ק אז כל מציאות חיי תשתנה, בכדי להגיע אבל לאותה תפיסה צריך לחזור לראשית דברי הנפה"ח אם האדם יתייחס לבני אדם כבשר ודם הוא מתייחס אליהם כחומר יש מצוות צער בעלי חיים, ויש מצווה קצת יותר גדולה לצער בני אדם, אבל זה קרוב אחד לשני, אז כל היחס שרן לבני אדם הוא שפות וממילא היחס שלו להעדר הגילון בהם הוא נמוך, כשבני האדם מתייחסים להיותם בני אדם מכח צלם אלוקים, אז כל מה שנבראתי בצלם אלוקים, כמו שדובר בארוכה לעיל, הוא כי אני יהיה כלי לגילוי האלוקות אז האדם לא כלי לגילוי האלוקות, אין לך חורבן גדול מזה, כשזו תפיסת הנפשות אז ההסתכלות על בני אדם שלא נצאים בדרך הנכונה היא חורבן ביהמ"ק שהנפש רואה בעיניים היום.

הדברים האלה צריכים הרבה מחשבה והתבוננות ומחשבה עצמית של כל יחיד ויחיד, אם הדברים יקלטו בנפש הבני אדם מכח התבוננות של כל יחיד ויחיד לעצמו, הוא יקלוט את כל מציאות הבריאה שהיא בחכמת הבורא ית"ש הוא יקלוט את כל מציאות האדם שהוא בצלם אלוקים הוא יתייחס לעצמו כאל צלם אלוקים, הוא יתייחס לכל הבני אדם כצלם אלוקים אז יש ללו יחס אמ"י חמדרגה שנקראת אדם, ואז הוא מסתכל על הבני אדם שכל מציאותם הוא צלם אלוקים לגילוי אלוקות, וכשהוא רואה בן אדם שהוא בעצם צלם אלוקים ואין בו גילוי אלוקות אז הלב שלו נשבר, אבל צריך שיקדם לכך כל התהליך, זה בעצם העצבון על צער השכינה, כל זמן שהאדם מסתכל על בני אדם כדומים לבהמות הוא יכול להצטער על הבית שחרב אבל הוא לא מצטער על צער הבני אדם שאור האלוקות לא מתגלה בליבותם, כשנקבל את אותה תפיסה של צלם אלוקים בנפש, ונגדיר את עצמינו ואת כל נשמות ישראל בערכינו והמכוון של תכלית הבריאה יעמוד לנגד עינינו, כי הוא צלם אלוקים ע"מ לגלות אלוקים וכל העדר של אותו גילוי יוליד צער וכאב ובכיה ותחינה לגילוי שלם.

- [נפש החיים שער א](#) [1]

Source: <http://bilvavi.net/shiur> ד-צורת-בית-המקדש-פרק-א-פרק-ד-צורת-בית-המקדש-004-שער-א-פרק-ד-צורת-בית-המקדש

Links

[1] <http://bilvavi.net/nefesh.hachaim.alef>